

CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI PROFESIONALĂ AL PERSONALULUI DIN CADRUL CNLR-SA

Cap. I Domeniul de aplicare și principii generale

Art.1 Domeniul de aplicare

- (1) **Codul de conduită etică și profesională al personalului din cadrul CNLR-SA**, denumit în continuare **cod de conduită**, reglementează normele de conduită etică și profesională a salariaților din companie.
- (2) Normele de conduită etică și profesională prevăzute de prezentul cod sunt obligatorii pentru personalul din CNLR-SA încadrat în baza prevederilor Legii nr.53/2003 – Codul muncii și a Legii nr.31/1990, republicate.

Art.2 Obiective

Obiectivele prezentului cod de conduită urmăresc să asigure creșterea calității serviciilor oferite de companie, o bună administrare în realizarea interesului statului ca unic acționar și a interesului salariaților companiei, precum și eliminarea birocrăției și a faptelor de corupție din companie prin:

- a) reglementarea normelor de conduită profesională necesare realizării unor raporturi sociale și profesionale corespunzătoare creării și menținerii la nivel înalt a prestigiului companiei și al personalului acesteia;
- b) informarea publicului cu privire la conduita profesională la care e îndreptățit să se aștepte din partea personalului CNLR-SA în exercitarea atribuțiilor de serviciu;
- c) crearea unui climat de încredere și respect reciproc între clienți și personalul companiei pe de o parte și între clienți și CNLR-SA pe de altă parte;
- d) raportarea la valorile, principiile și normele etice ale autonomiei personale, dreptății, echității, respectului și toleranței, profesionalismului, meritului, transparenței, responsabilității sociale, onestității și corectitudinii intelectuale.

Art.3 Principii generale

Principiile care guvernează conduita profesională a personalului CNLR-SA sunt următoarele:

- a) **prioritatea interesului companiei** - principiul conform căruia salariații CNLR-SA au îndatorirea de a considera interesul companiei mai presus decât interesul personal, în exercitarea atribuțiilor funcției;
- b) **profesionalismul** - principiul conform căruia salariații companiei au obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate;
- c) **imparțialitatea și nediscriminarea** - principiu conform căruia salariații CNLR-SA sunt obligați să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes politic, economic, religios sau de alta natură, în exercitarea atribuțiilor funcției;
- d) **integritatea morală** - principiu conform căruia salariaților CNLR-SA le este interzis să accepte sau să solicite, direct sau indirect, pentru ei sau pentru altul, vreun avantaj ori vreun beneficiu moral sau material;
- e) **libertatea gândirii și a exprimării** - principiu conform căruia salariații CNLR-SA pot să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri;
- f) **cinstea și corectitudinea** - principiu conform căruia în exercitarea funcției și în îndeplinirea sarcinilor de serviciu, salariații CNLR-SA trebuie să fie de bună credință și să acționeze pentru îndeplinirea conformă a atribuțiilor de serviciu;

EDIȚIA	a III-a	Pag.	1
		Din:	6

- g) conflictul de interes** – conflictul dintre exercitarea atribuțiilor funcției deținute și interesele personale ale salariaților CNLR-SA, în calitatea lor de persoane private, care ar putea influența necorespunzător îndeplinirea obiectivă și imparțială a obligațiilor și responsabilităților ce le revin potrivit ROF, RI, fișa postului, CCM și CIM;
- h) confidențialitatea** – principiu conform căruia salariații trebuie să nu divulge terților informațiile obținute ca urmare a relațiilor profesionale fără a avea autoritatea specifică (dacă nu există dreptul legal sau profesional, ori datoria legală sau profesională de a divulga), să nu folosească informațiile în avantajul personal sau al unor terțe părți;
- i) respectul și toleranța** – principiu conform căruia este respectată demnitatea fiecăruia dintre angajați într-un climat liber de orice manifestare și formă de exploatare, umilire, dispreț, amenințare sau intimidare. Nu sunt permise manifestări misogine, rasiste, șovine, xenofobe, homofobe și orice formă de hărțuire. Se încurajează aprecierea, mândria și recunoștința față de cei merituosi, empatia, compasiunea, sprijinul față de cei aflați în nevoie, amabilitatea, politețea, înțelegerea, solidaritatea, promptitudinea și altruismul;
- j) nediscriminarea și egalitatea de șanse** – principiu conform căruia angajații vor fi tratați drept, corect, echitabil, CNLR-SA asigurând eliminarea oricăror forme de discriminare prin utilizarea practicilor corecte la angajare și promovare. Se adoptă măsuri ferme pentru nediscriminare și egalitate de șanse, pentru eliminarea conflictelor de interes, pentru prevenirea și combaterea oricărei forme de corupție, favoritism și nepotism. Se asigură recunoașterea, cultivarea și recompensarea meritelor personale și colective care conduc la îndeplinirea menirii sale instituționale.

Art.4 Termeni

În înțelesul prezentului cod de conduită, expresiile și termenii de mai jos au următoarele semnificații:

- a) salariat/angajat al CNLR-SA** - persoana ce deține raporturi de muncă cu CNLR-SA în baza contractului individual de muncă / contractului de mandat, încheiat în conformitate cu prevederile legale în vigoare aplicabile CNLR-SA;
- b) funcție** – ansamblul atribuțiilor și responsabilităților stabilite, în temeiul legii și a contractului colectiv și individual de muncă, în fișa postului;
- c) interes public** – acel interes care implică garantarea și respectarea de către companie a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale cetățenilor, recunoscute de legislația internă și tratatele internaționale la care România este parte precum și îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cu respectarea principiilor eficienței, eficacității și economicității cheltuirii resurselor;
- d) interes personal** – orice avantaj material sau de altă natură, urmărit ori obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru alții, de către salariații CNLR-SA prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor, informațiilor la care au acces, ca urmare a exercitării atribuțiilor funcției;
- e) conflict de interes** – acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct sau indirect, al angajatului contravine interesului public, astfel încât afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea sa în luarea deciziilor ori în îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a atribuțiilor funcției;
- f) informație de interes public** – orice informație care privește activitățile sau care rezultă din activitățile companiei, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informației;

EDIȚIA	a III-a	Pag.	2
		Din:	6

g) informație cu privire la date personale - orice informație privind o persoană identificată sau identificabilă.

Cap.II Norme generale de conduită etică și profesională a salariaților CNLR-SA

Art.5 Asigurarea unei activități de calitate

(....)

Art.6 Libertatea opiniilor

(....)

Art.7 Nediscriminarea și nestigmatizarea

(.....)

Art.8 Activitatea publică

- (1) Relațiile cu mijloacele de informare în masă se asigură de către persoanele desemnate în acest sens de conducătorul companiei, în condițiile legii.
- (2) Angajații desemnați să participe la activități sau dezbateri publice, în calitate oficială, trebuie să respecte limitele mandatului de reprezentare încredințat de conducătorul companiei în care își desfășoară activitatea.
- (3) În cazul în care nu sunt desemnați în acest sens, angajații pot participa la activități sau dezbateri publice, având obligația de a face cunoscut faptul că opinia exprimată nu reprezintă punctul de vedere oficial al companiei în care își desfășoară activitatea.

Art.9 Activitatea politică

În exercitarea funcției deținute, salariatului companiei îi este interzis:

- a) să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice;
- b) să furnizeze sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică, în timpul programului de lucru, în cadrul relațiilor de serviciu și în numele CNLR-SA ;
- c) să afișeze în cadrul companiei însemne ori obiecte inscripționate cu sigla sau denumirea partidelor politice ori a candidaților acestora.

Art.10 Cadrul relațiilor în exercitarea atribuțiilor funcției

(....)

Art.11 Relațiile cu colegii și partenerii de lucru și dialog

(....)

Art.12 Conduita în cadrul relațiilor internaționale

(...)

Art.13 Obligațiile generale ale angajaților în conformitate cu normele de conduită profesională și morală sunt:

EDIȚIA	a III-a	Pag.	3
		Din:	6

- a) să aibă o atitudine demnă și corectă, respectuoasă și principială, dând dovadă de inițiativă, creativitate, spirit constructiv, capacitate decizională operativă, diplomație;
- b) să aducă la cunoștință șefilor ierarhici orice neregulă constatată sau greutăți în exercitarea atribuțiilor lor;
- c) să nu solicite și să nu accepte, direct sau indirect, pentru ei sau pentru alții, daruri sau alte avantaje pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu;
- d) să nu participe, direct sau prin interpuși, la jocurile de noroc organizate de CNLR-SA în condițiile legii;
- e) să nu consume băuturi alcoolice în timpul programului de lucru;
- f) să poarte îmbrăcăminte decentă, potrivită locului de muncă;
- g) salariații CNLR-SA trebuie să-și desfășoare activitatea în așa fel încât să nu expună la pericol de accidentare sau îmbolnăvire profesională atât propria persoană, cât și pe celelalte persoane participante la procesul de muncă.
- h) personalul care, prin natura funcțiilor, vine în contact cu publicul trebuie să aibă o comportare decentă, să dea dovadă de solitudine și principialitate, precum și să rezolve toate cererile în litera și spiritul legalității;
- i) personalul care, prin natura funcțiilor, vine în contact cu publicul trebuie să aibă o ținută în conformitate cu documentul aprobat de conducerea companiei și convenit cu partenerii de dialog social;
- j) să respecte normele de conduită profesională și morală;
- k) în interiorul companiei să dea dovadă de respect, să utilizeze formule politicoase de salut și de adresare, iar pe parcursul comunicării cu clienții CNLR-SA atitudinea lor să fie caracterizată de bun simț, răbdare și respect. Este strict interzisă ridicarea tonului, folosirea unui limbaj sau unor gesturi neadecvate;
- l) păstrarea liniștei atât pe holurile companiei cât și în interiorul fiecărei încăperi din cadrul departamentelor sau serviciilor.

Art.14 Obligațiile lucrătorilor comerciali din agențiile LOTO, în conformitate cu OUG nr.77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc sunt:

- a) să nu permită participarea minorilor la jocurile de noroc ;
- b) să nu elibereze jucătorilor atestate sau alte documente prin care se certifică câștigarea de sume de la jocuri de noroc organizate, altele decât cele prevăzute de dispozițiile legale ;
- c) să nu crediteze participanții la jocurile de noroc ;
- d) să asigure desfășurarea civilizată a jocurilor de noroc, în sensul respectării ordinii și liniștii publice ;
- e) să respecte programul de funcționare al agențiilor;
- f) să poarte la loc vizibil ecusonul pe care sunt înscrise numele și prenumele lucrătorului comercial;
- g) să permită accesul clienților la condica de sugestii și reclamații.

EDIȚIA	a III-a	Pag.	4
		Din:	6

Art.15 Interdicția privind acceptarea cadourilor, serviciilor și avantajelor

Angajații companiei nu trebuie să solicite ori să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, părinților ori persoanelor cu care au avut relații de afaceri sau de natură politică, care le pot influența imparțialitatea în exercitarea atribuțiilor ori pot constitui recompensă în raport cu funcția deținută.

Art.16 Participarea la procesul de luare a deciziilor

(...)

Art.17 Obiectivitate în evaluare

(...)

Art.18 Folosirea abuzivă a atribuțiilor funcției deținute

- (1) Personalul companiei are obligația de a nu folosi atribuțiile funcției deținute în alte scopuri decât cele prevăzute de lege.
- (2) Prin activitatea de luare a deciziilor, de consiliere, de evaluare sau de participare la anchete ori acțiuni de control, personalul companiei nu poate urmări obținerea de foloase sau avantaje în interes personal ori producerea de prejudicii materiale sau morale altor persoane.
- (3) Angajații companiei au obligația de a nu interveni sau influența vreo anchetă de orice natură, din cadrul companiei sau din afara acesteia, în considerarea funcției pe care o dețin.
- (4) Angajații companiei au obligația de a nu impune altor angajați să se înscrie în organizații sau asociații, indiferent de natura acestora, ori de a nu le sugera acest lucru, promițându-le acordarea unor avantaje materiale sau profesionale.

Art.19 Limitarea participării la achiziții, concesiuni sau închirieri

- (1) Orice angajat poate achiziționa un bun aflat în proprietatea privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, supus vânzării în condițiile legii, cu excepția următoarelor cazuri:
 - a) când a luat la cunoștință, în cursul sau ca urmare a îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, despre valoarea ori calitatea bunurilor care urmează să fie vândute;
 - b) când a participat, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, la organizarea vânzării bunului respectiv;
 - c) când poate influența operațiunile de vânzare sau când a obținut informații la care persoanele interesate de cumpărarea bunului nu au avut acces.
- (2) Dispozițiile alin.(1) se aplică în mod corespunzător și în cazul închirierii unui bun aflat în proprietatea publică ori privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale.
- (3) Angajaților companiei le este interzisă furnizarea informațiilor referitoare la bunurile proprietate publică ori privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, supuse operațiunilor de vânzare, concesiune sau închiriere, în alte condiții decât cele prevăzute de lege.
- (4) Prevederile alin.(1)-(3) se aplică în mod corespunzător și în cazul realizării tranzacțiilor prin interpus sau în situația conflictului de interese.

Art.20 Hărțuirea morală și sexuală

EDIȚIA	a III-a	Pag.	5
		Din:	6

(....)

Cap.III Dispoziții finale

Art.21 Nerespectarea prevederilor *Codului de conduită etică și profesională al personalului din cadrul CNLR-SA* reprezintă abatere disciplinară și atrage după sine sancționarea disciplinară conform Legii nr. 53/2003 - Codul Muncii, republicată.

Art.22 Codul de conduită etică și profesională nu exclude și nu înlocuiește drepturile și obligațiile legale care revin angajaților CNLR-SA prevăzute în CCM, RI și CIM, precum și cele rezultate din codurile de conduită etică și profesională specifice diverselor categorii socio-profesionale din care aceștia fac parte.

EDIȚIA	a III-a	Pag.	6
		Din:	6